

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 8 април 2020 година, врз основа на примена жалба од Борис Георгиевски, ја донесе следната:

ОДЛУКА

Во текстот „Expres.mk анализа: Зошто германски државен медиум ја напаѓа првата македонска министерка Еврејка?“, објавен на интернет – порталот „Експрес“ е прекршен Кодексот на новинарите во членот 16.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 13 март 2020 година, новинарот Борис Георгиевски поднесе жалба за текстот со „Expres.mk анализа: Зошто германски државен медиум ја напаѓа првата македонска министерка Еврејка?“, објавен на 14 февруари 2020 година, на интернет – порталот „Експрес“ (www.expres.mk).

Во жалбата се наведува дека текстот содржи говор на омраза, неточно и нефер известување, пристрасност и неурамнотеженост и незастапена втора страна.

„Авторот (непознат) на текстот уште со насловот прејудиира дека министерката е „нападната“ од „германски државен медиум“ затоа што е Еврејка, инсинуирајќи дека зад ваквиот „напад“ се крие германска државна политика изразена преку својот медиум. Тоа се прави преку акцентирањето на етничкото потекло на министерката, со што се прав и подмолен обид да се обвини медиумот за антисемитизам“, велат од Дојче Веле во поднесената претставка, додавајќи дека, освен што се етикетира нивниот медиум за ширење антисемитизам, преку поврзување на германската амбасада и германскиот амбасадор со медиумот се шири омраза и кон оваа земја.

Подносителот на жалбата, Георгиевски наведува дека, освен цитати кои во себе содржат говор на омраза, целиот текст изобилува со неточни информации и пристрасност, како и тоа дека интернет – порталот „Експрес“ никогаш не побарал став ниту од медиумот „Дојче Веле на македонски јазик“, ниту од двајцата автори, кои се споменуваат во текстот во контекст на ширење партиска пропаганда, прекршување новинарски стандарди и злоупотреба на пари на германски даночни обврзници.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет – порталот „Експрес“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Медиумот не одговори на наводите на жалбата.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **ОСНОВАНА** и дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членот 16.

Член 16: *„Новинарот ќе ги чува угледот и достоинството на својата професија, ќе ги поттикнува заемната солидарност и различностите на ставовите и нема да го употреби својот медиум за пресметка со личности, вклучувајќи ги своите колеги“.*

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 8 април 2020 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина.

Комисијата, најнапред, утврди дека се работи за критички аналитички осврт на порталот „Експрес“ на два текста на медиумот „Дојче Веле на македонски јазик“, поврзани за поранешната техничка министерка за труд и социјална политика, Рашела Мизрахи. Авторот кој не е потпишан на текстот отвора дилема, изнесува мислења, но дава и експлицитни заклучоци дека двајцата автори на „Дојче Веле“, Катерина Блажевска и Борис Георгиевски отворено ја напаѓаат, како што се потенцира, „првата македонска министерка Еврејка“. Ова уште повеќе што „Експрес“ ставовите на двајцата автори во колумните директно ги врзува како став на Германија, водејќи се од аналогијата дека „Дојче Веле“ е германски државен медиум:

„Двата текста против Мизрахи доаѓаат по отворениот антисемитизам изразен од приврзаници и активисти на СДСМ кон Рашела Мизрахи“.

„Со овие два текста во кои германскиот државен медиум не се оградва од личните ставови на новинарите на Дојче Веле кое јавно прокламира „непристрасно новинарство“ директно и пристрасно се вклучува во македонските политички и партиски пресметки што е недозволно за медиум од земја столб на ЕУ и држава со јасни правила во новинарството и политиката“.

Комисијата оцени дека авторот можел да направи дополнителна проверка на информациите, во контекст, на согледување на сите значајни аспекти на темата за која се говори. Покренувајќи ги гореспоменатите дилеми и тврдењата, „Експрес.мк“, во име на колегијалноста можел да побара став од „Дојче Веле“ за тоа дали двајцата нивни новинари ги изразуваат личните или ставовите на редакцијата.

Комисијата во текстот препозна извесна тенденциозност, зашто фокусот на речиси целата содржина е ставен на религиозната припадност на поранешната министерска Мизрахи и зборот Еврејка, термин кој никаде не е споменат во текстовите на Дојче Веле, кои се предмет на критичка опсервација:

„Отворениот напад врз правата македонска Еврејка што станала министер се случува во исто време додека германската амбасада и амбасадор во Скопје за разлика од другите највлијателни дипломати од само за нив познати причини мудро молчат за сите отворени прашања со кои се соочува Македонија“.

Оттука, Комисијата најде дека во анализата на „Експрес.мк“ е прекршен **членот 16** од Кодексот на новинарите, според кој новинарот ќе ги чува угледот и достоинството на својата професија, ќе ги поттикнува заемната солидарност и различностите на ставовите и нема да

го употреби својот медиум за пресметка со личности, вклучувајќи ги своите колеги. Ваквата отстапка е нагласена во следната реченица од текстот, во која се препознаваат и елементи со политичка заднина:

Во ваква зовриена ситуација германскиот јавен сервис – медиум Дојче Вече односно редакцијата на македонски јазик за еден ден објавува два текста кои не се ниту вест ниту анализа туку наликуваат на партиски памфлети и дел од партиската пропаганда што деновиве ја користи СДСМ во пресметка со ВМРО-ДПМНЕ.

Ниту новинари, ниту уредници не би смееле да се пресметуваат со свои колеги преку сопствените медиуми. Таквото однесување не само што го намалува нивниот интегритет и достоинство, туку ја урива и репутацијата на новинарската професија воопшто и ја намалува довербата на јавноста во медиумите.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Сефер Тахири, Мери Јорданвоска, Теофил Блажевски, Лилјана Пецова – Илиеска и Ердем Ахмет.

Се обврзува интернет – порталот „Експрес“ (www.expres.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,

Совет за етика во медиумите
на Македонија

Заменик - претседател на
Комисијата за жалби

Сефер Тахири

